

GUNNAR STENERUDH

Postmuseets föreståndare, förste intendenten Gunnar Stenerudh, avled den 28 mars 1966. Dödsbudet kom oväntat. Så sent som den 24 mars deltog han i årsmötet med Föreningen Postmusei Vänner, där han höll ett mycket uppskattat anförande med anledning av föreningens 40-åriga tillvaro.

Gunnar Stenerudh var född i Arvika den 3 juli 1909. Efter studentexamen i Karlstad genomgick han postassistentskurs 1927—1930. Han kom till poststyrelsen 1938 och efter befordran till olika befattningar inom styrelsen utnämndes han till chef för Postmuseum den 1 december 1952, då han efterträdde Paul Gerhard Heurgren, som uppnått pensionsåldern. För sin nya arbetsuppgift hade han förberett sig bl. a. genom studier vid Stockholms stadsmuseum, postmuseet i Bern samt tjänstgöring på en amanuensbefattning vid Postmuseum. Även hans allmänna läggning gjorde honom väl meriterad och lämplig som föreståndare för museet. Han var rikt begåvad, ägde stor arbetsförmåga och hade mångsidiga kulturella intressen och en framstående förmåga att uttrycka sig i tal och skrift. Dessa egenskaper i förening med hans kunnskap och skicklighet i postala och administrativa frågor samt hans under årens lopp förvärvade kunskaper inom filatelins vidsträckt område har varit tillgångar av stort värde för Postmuseum, som under hans ledning fortsatte att utvecklas till ett av de förnämsta inom sitt område i världen.

Postmuseets samlingar är i huvudsak uppdelade i en post- och kulturhistorisk avdelning samt i en frimärksavdelning. Närmast till den senare är även knutet museets stora filatelistiska bibliotek.

Moderniseringen av museet såväl i fråga om lokaler som ordnandet av samlingarna påbörjades under Heurgrens tid. Nyordningen av de historiska samlingarna i bottenvåningen var genomförd vid hans avgång. Bland det som återstod att fullfölja var en ombyggnad av arbetslokaler för museets personal. I samband därmed moderniserades utställningsrummen för de historiska samlingarna i samma våning två trappor upp. Dessutom upprättades ett inventarieregister med text och fotografier av föremålen i de historiska samlingarna och gjordes en dossierplan för katalogisering och arkivering av föremål, dokument m m.

Vidare hade den år 1952 inrättade Postmuseinämnden föreslagit, att frågan om museets frimärkssamlingars placering och exponering skulle utredas. Denna utredning, som verkställdes av intendent Heurgren och fil dr Georg Menzinsky, framförde förslaget om inrättande av ett särskilt rum för frimärken från Danmark, Island, Finland och Norge — det s. k. Nordenrummet.

Det var sålunda ett digert arbetsprogram som Stenerudh hade framför sig när han tillträdde befattningen som museets chef. Härtill kom allt arbete med planering och genomförande av arrangemangen i samband med utställningen till 100-årsminnet av de första svenska frimärkena — »Stockholmia 55».

Under arbetet med inventarieregistret påträffades — lagom till 100-årsjubileet — i museets magasinsutrymmen — nedmonterade delar av den tryckpress, med vilka de första svenska frimärkena hade tryckts. Den monterades åter upp under ledning av ingenjören vid frimärkstryckeriet Arthur Bodin och är nu placerad i bottenvåningen invid Stickney-pressen från 1919. Bottenvåningen är för övrigt i stort sett oförändrad sedan Heurgrens tid.

De historiska samlingarna i våningen 2 tr upp är helt omordnade. Här finns bl. a. ett modernt postkontor (kassaplats, sorteringsfack m m), en översiktlig framställning av utvecklingen på postbefordringens område samt åskådliga bilder med text om postverkets olika rörelsegrenar i nutiden, postväsendets internationella betydelse m. m. Under ombyggnadsarbetena, som pågick 1954—55, fann man bl. a. i det ovannämnda Nordenrummet dekorativa målningar på ett bjälklag från äldre tid, som konserverades. Exponaten i Nordenrummet utgörs främst av sam-

lingar tillhörande den Gellerstedtska frimärksdonationen, som monterats i praktiska och estetiskt tilltalande ramskåp med utdragbara, vertikalt stående skivor.

Utställningsverksamheten intensifierades betydligt under Stenerudhs chefsskap. Museet har under senare år deltagit i de flesta betydande internationella frimärksutställningar och ytterligare befast sitt anseende som ett av de ledande museerna på sitt område.

Inom museet har varje år ordnats flera tillfälliga utställningar ej blott av frimärken utan också med posthistoriska anknytningar (t ex Lokalbrevbäringen 100 år, Qvinnan i posten 1863—1963 och Pengar på posten). Beträffande tillfälliga utställningar av frimärken må särskilt nämnas de utställningar, som avser aktuella frimärksländer.

Det filatelistiska biblioteket har varje år tillförts värdefull in- och utländsk facklitteratur och sålunda vidmakthållits enligt traditionerna från den förste bibliotekarien, Nils Strandells, tid.

Vid sidan av sitt ordinarie arbete hade Stenerudh uppdrag som sekreterare i Postmuseinämnden samt var ledamot i Stiftelsen Stockholmia 55 och styrelsen för Föreningen Postmusei Vänner. Han var redaktör för museets årsbok, *Posttryttaren* till 1962, och publicerade där artiklar i skilda ämnen såsom Frimärksautomater, en Resehandbok från 1500-talet samt, i årgångarna 1964—1965 *Brevet — meddelandet* genom tiderna. Dessa artiklar vittnar om hans omfattande kunskaper och stora förmåga att ledigt uttrycka sig i skrift.

Gunnar Stenerudh gick helt upp i sin gärning som föreståndare för Postmuseum, för vilket han offrade hälsa och krafter.

Det är givet, att han ibland hade att ta ställning i kontroversiella frågor, varvid han stundom fick utstå viss kritik. Han tillvann sig dock respekt därigenom att han alltid sökte handla med museets bästa för ögonen och med en ärlig strävan att på bästa sätt avväga olika intressen mot varandra.

I sin museimannagärning fullföljde Stenerudh sin företrädares intentioner, att öka kontakten mellan museet och allmänheten, att sprida kännedom om och förståelse för hur det svenska postverket fungerade i forna tider och hur det arbetar i dagens samhälle.

Hans bortgång innebar en stor förlust för museet. Alla hans vänner inom och utom postverket minns honom med stor tacksamhet.

Gösta Sundman